

Od našich hochů

Jako studená vina působila na boječtivé hochy zpráva o uzavření priměří.

Camp Funston, Vánoce 1918.— Vydavatelstvo "Pokroku", Omaha, Nebr. Čtená redakce! Konečně jsem se rozhodl napsati Vám a et. čtenářům několik rádek. Nemíním se nijak široce rozepisovati o našem Campu a životě v něm pánujícím v čase míru. Doufám tudíž, že et. redakce dovyolí, by můj dopis mohl jíti do "pressu". Předem dovolím se zmíniti, jaký dojem učinila na desátou divisi v Camp Funston zpráva o uzavření priměří. — "Jedenáctého listopadu" složil zbraně "naši nepřítelé", nemohouce snést nátlaku a odporovati zbraním spojených. 12. listopadu v ranních hodinách rozšířila se ona toužebně očekávaná zpráva po našem táboru. Každý by myslel, že muselo býti hrozného hluku po Campu, avšak naopak — jako když studená vina jest zahánána větry do teplých krajín, každý jednotlivce byl překvapen oním rychlým převratem a následkem toho byl, že ani slůvka nadšení nebylo pronášeno. Naše divise byla určena jíti do Francie již asi 15. října, avšak ta proklátá nemoc "influenza" zdržela všecken transport a tudíž jsme zde doposud. Nyní již tak mnoho necvičíme, ale toliko možu říci, že naše divise jest na nejvyšším stupni výcviku a kázni. Jak se říká "Crack Division" jest jednou z nejlepších, jaká kdy v Americe existovala. Bohužel, že nám štěstí dosti nepálo, to nutno dotvrditi skůtkem. Právě tak, jako jsme byli dechtivi měřiti své síly s našimi nepříteli, jsme dechtivi jíti zpět ku svým milým, neboť v míru vojákůma se nám mnoho nezamlouvá a protož nebéřeme mnoho zájmu ve cvičení více, neboť nepřítel jest zdolán. Kdy naše divise bude rozpuštěna, nevím; doufáme, že to bude brzy. Christmas (Vánoce) zde máme hřlé, na jaké jsme zvykli, mizne ve sele a slunko se na nás při tom směje, krocany na pekáči příjemně voní, zásedámě ků stolumi... nemohu Vám více říci, ješto každý jest zakousnut do krocanů a nemá času mluvit, neboť se obává, že jeho přísedící by snědl více, nežli on. Když bude mluvit: — Po obědě! Let's go and play cards! Sedneme na bunky, v jednom rohu se hraje "Black Jack"; v druhém "Stud poker"; v třetím opět "Straight poker"; v jiném pak "Twos wild poker" a konečně vo středu "roomu" se "roulujou bones", tak že zde máme dosti atrakce na ukráčení chvíle a peněz, (kterých nikdy mnoho nemáme). Maj. gen. Wood hodlá zde zříditi vojenskou universitu po čas zimních měsíců. Vyučovati se bude umělé zeměčiňství, strojiňství, automobilové strojiňství a zeměčelství. Budeme mítí dosti příležitostí se aspoň trochu naučiti něčeterému z něch řemesel. — Konečně přišla ona toužebně očekávaná chvíle, kdy naše milé Čechy staly se samostatnými; však jsem musel čekati a býti utlačováni plných 298 let pod smilou vládou Rakouska. Každému upřímnému Čechu by mělo radostí srdce poskočiti při vzpomínce. Ať žije Československá Republika! Ano, draží čtenáři, jest krásné a sluchu milé slovo "Republika" a protož usilujme všichni o to, aby byla navždy udržena a zachována. — Napsal jsem více, nežli jsem původně zamýšlel a protož musím ukončiti. Přejí si jenom, aby naše slavné samostatné Čechy byly zbudovány na šťastných a pevných základech, by mohly státee nezvorovati všem odporcům. — Přejí všem milým čtenářům mnoho štěstí a zdrav v novém roce. Čtená redakce "Pokroku" děkuji za laskavé uveřejnění mého dopisu, přeje mnoho zdrav a rozkvětu Vašemu et. závodu v novém roce Váš.

vzpomněl na domov a na všechny krajany, jakož i na odjezd z naší milé Omahy. Na den 1. května 1917, kdy žádný z naší výpravy si nepomyslel, že bude musit strávit zde v sesterské Francii tak dlouhou dobu a tak kručné chvíle. Většina z nás jsme se vysekali zo všech překážek nám v cestu kladoucých, ze všech bitev k lepším časům, které můžeme doufat v krátkém čase. Škoda ale těch chrabrých hrdinů, kteří padli na poli etí a slávy po boku nás z bitev vyvážonoucích. Právě před několika dny censura dovolila nám psáti leecos dle naší libosti, totiž nechal klesnout svou přísnou spravedlivou ruku; avšak jen do jisté míry a to se ví, jako my, byvše pod jářmem censure, koukáme nyní využitkovati každou seba menší příležitost, kdykoliv se nám naskytne, neboť každý z nás se chce pochlubit, jak účinným byl zde pro Strýce Sama. Když s hora jsem podotkl o naši milé Omaze, tak se musím přiznati, že jsem si na útulno do místo vzpomněl, jakož i na všechny krajany, ne jednou, ale tisíckrát, obzvláště, když nás několik soudruhů z té výpravy na 1. května 1917 se sešlo do hromady, tenkrát jsme probrali prožitě časy, dobré i zlé až do kofene a konce naší debaty vždy končil — "až se zase jednou vrátíme," a s tou touhou jsme se vždy rozešli. Teď, když válka, ta kritická doba, ustává, zase jím starost nám nastává a ta zní skorem z každých úst: Kdy nás pošlou domů? Inu, to je otázka. Někteří z nás Samie, které tak často a rád poslouchám, jsou zrovna "homesick", až do pláče je jim někdy a ve Francii strávili sotva 5 neb 6 měsíců a vůbec ani neví, co vlastně tato 3 slova znamenají "Over the top!" Co pak by měl říkat ti, kteří, jakož i já jsme prožili zde skorem 18 měsíců! Já nyslim, že my "old timers", jak nás zde nazývají, jsme více otužilí a tém svizelům zvykli, nežli ti nováčci. Ovšem, taky jsme zvědaví, kdy na nás přijde řada jeti domů. Inu, válka ještě není u konce, tohle je pouze příměří podepsáno a o míru teprv se rokuje, někdy jej mámo skorem jistý. Teď již neslyším volat a nevidím v novinách stručnými písmeny natisknuto: Down with the Kaiser! protože jej máme "down" i dosti nízko, ale ještě není u dna. Za jeho skutky by měl, kdysi slavný Kaiser, býti hlouběji než je teď, jakož i jeho spoluvinníci, kterých je značný počet. Já si pamatuji staré přísloví: Však na pány v cřytem voze taky někdy trháne, někdy se jim kolo zláme, jindy výz se zvrhne. Ano, s Kaisrem se vůz zvrhl, ale on si nohu nezlamal. Nuže, doufáme, že spravedlivá ruka Spojených se o jeho potrestání náležitě postará. — Co tuhle ten dopis piší, nalézám se dosud v nemocnici, ale již úplně zdrav a jen čekám na rozkaz, kam nás pošlou. Jak vám je asi známo, byl jsem raněn v bitvě u Verdunu, když jsme postupovali za souvajícím směrem k Sedanu 6. listopadu. Silný nápor Němí postavili proti nám v 10:30 dopoledne, kde se obě strany bránily, jenže Němci měli dosti děl a strojových pušek, kdezto my neměli ani jedno dělo podporovat náš postup. Němci při útupu skazili cesty, mosty vyhodili do povětří, tak aby naše dělostřelctvo nemohlo se k nám, "dough-boys" dostat i pomocí nám k postupu. Ovšem, my postupovali bez podpory našeho dělostřelctva taky, ale značné ztráty jsme utrpěli. Strojové pušky s kopce, se stromů, z kostelních věží jiné sály srutonosné kulky, šrapnely hvízdaley o závod a jeden koušek zabloudil asi a klepl mne do ruky a nemilosrdně mne přešlechl žílu na prostředním prstu u pravé ruky. V té chvíle jsem si ránu obvažal a více pozornosti jsem tomuto nevěnoval, ale po chvíli jsem již nemohl ovládat zbraň a tak jsem byl nucen vyhledat "first aid station" a pak rovněž do nemocnice. Těžko jsem se loučil s mou věrnou milenkou (puškou), s kterou jsem bojoval v několika bitvách. Mné štěstí prálo v každé bitvě, i v té poslední u Verdunu, neboť jsem posud celý, kdezto u mnoha jiným kule ustředila ruku a rozličné případy je vidět v takovém divadle. Napsal bych vám více z mé zkušenosti, ale vzalo by to mnoho papíru a myšlej zde postrádáme, tak že při nejbližší příležitosti vám napišu toho více, avšak nejraději bych vám

vše pověděl ústně doma v Omaze. Snad i toho se dočkáme brzy. Zároveň vám přeji veselě Vánoce a šťastný nový rok! Koně s pozdravem na etěnou redakci a všechny známé rodáky krajan— John Burda. Co. A, 16th Inf., 1st Div., Amer. Exp. Force, France.

Němekému válečnému loďstvu se nechtělo vyplouti na šíře moře tušilo dobře, že by se více zdrávo nevrátilo.

Známi manželé p. Frank Semínovi, bydlící v čís. 1242 jižní 15. ulice, Omaha, doručili nám k otištění v "Pokroku" následující dopis, který obdrželi od svého syna — námořníka na válečné lodi Strýce Sama:

Portland, Anglie,
8. prosince 1918.
U. S. S. Florida

Draze milovaní rodiče!

Přijměte srdečný můj pozdrav a těším se naději, že jste doma všichni zdraví. — Však ani já nemohu sobě nafiakat, leda že nemáme valně dobré jídlo. Nu, ale jak zajisté se domyslíte, je přece lepší, nežli vůbec žádné. Zdejší lidé — chudáci, následkem té dlouhé války něco již zakusili a jsou na tom daleko hůře, nežli my, neboť jiné- ho nemají, nežli pouze co sem Spojené Státy pošlají. Musím vám říci, že jsem tomu velice rád, že jsem ze všeho tak šťastně vyvázl, neboť několikrát měl jsem na kaňanku; neměně jak se zdá, ti Němci moje číslo ještě nenašli. S naší lodí patrolovali jsme v Severním moři a v anglickém průplavu, tam co tomu říkájí "hrbitov", jelikož právě tam němeké ponorky torpedovaly a potopily nešťastnou Lusitaniu. Němečím ovšem se z míst těch nechtělo a byli tam jako myši zaháněni. Rozlohu tu měli jsme do trojuhelníku minami obsazenou a jakmile by němeké válečné lodi jednou z Kielu aneb Wilhelmsnavenu vypluly, tak my bychom byli trojuhelník rozevřeli a Němci by byli se svými bitevními zpět nemohli. To oni věděli, anebo již zásoby svého práchu vy- bouchali. My jsme byli, jako šestá eskadra, přiděleni k anglické "grand fleet" a admirál Rodman měl svoji vlajku vztýčenou na bitevní lodi "New York". V eskádře naší bylo šest prvotřídních válečných lodí a šesc New York (vlajková), Texas, Arkansas, Wyoming, Delaware a Florida. V E-linburgu, Skotsko, měl jsem dostat dovolenou, že ale jsme na stejný den zahájili plavbu kolem Anglie severním průplavem, ir- ským mořem a St. George průplavem, mezi Irskem a Anglií, do Portland, Anglie, kde přítomné se nalézáme, z mé dovolené tudíž sešlo. Vůbec nám dovolenou nedávají; je zde nyní značná síla vojáků, vracejících se z fronty, tak že nemají pro ně v hotelích dost místa a mnoho jich přespi noci na lavičích v parcích. Válka je bořt peklo, jak sám gen. Sherman řekl. Dnes mám od 1 do 3:30 hod. odpol. prázdno, tedy skoro pět hodin volného času pro sebe. V úterý budeme přibírat uhlí, neboť naše eskadra vypluje naproti bitevníci George Washingtona, po kteréhož lo- di jsem, jak vy asi už též víte, při- užil president Wilson a pak s ostatními pojede také k břehům Francie. Potom nastoupíme cestu k New Yorku, kde mng snad pro- stoupí. Myslim, že někdy kolem posledního dne v tomto roce pří- jduje do vod našich Spoj. Států. Jest jednou srdečně vás zdraví váš milující věrný syn— Váš.

Těší se na brzký návrat do svého domova.

Paní Marie J. Brychová, z čís. 1241 jižní 14. ulice, Omaha, obdržela z Francie od svého syna — seržanta v americké armádě — následující dva dopisy, které nám k uveřejnění v "Pokroku" propůjčila:

Francie, 28. list. 1918.

Nejdražší doma! Pouze několika řádky ehei vám dátí vědět, jak sem sobě a vás vzpomínám na den líbivější, kdy jsme mivali za měho doma pobytu ty všude tak populé koláže, jichž ovšem zde postrádáme; jinak ale měli jsme stejné velikolepé dny oběd, který nám věru přišel velice vhod a chuťnal znamenitě. Ačkoli co by u mne přišlo, raději bych byl býval u vás a pochutnával si na těch výborných kolážích. Nuže, tak si nyní nyslim, že již to nebude dlouho trvat, kdy popluji zpět ku svému domovu. Dolehlí jsem, že byl

Severův český kalendář na rok 1919

Z D A R M A!

Nezapomeňte si hned dostati výtisk tohoto kalendáře v lékárnách. Všude jest rozdáván úplně zdarma. Kdyby jej u vás v lékárnách neměli, pošlete si proň přímo k nám. Upozorněte na to i svoje přátele. Chceme, aby každý měl po ruce tento kalendář.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Osvědčené leky pro domácnost.

Kašel a rýma jsou teč na denům počátku. Aabyte je odstranili a tak zabránili dalšimu vývinu choroby, berie Severův Balsám pro plíce (Severa's Balsam for Lungs), včetejný lék proti kašli a chrapivosti. Cena 25c a 50c.

Bolení hlavy vyzáduje rychlé pomoci. Aby se tai stalo, postací jeden neb dva Severovy Prášky proti bolestem hlavy a neuralgii (Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) a bývá po bolesti. Cena 25c.

Nechistá krev bývá příčinou různých vředů, vyrážek a ran, trudi a bolácků, které třeba odstraniti tím, že se krev dohře pročistí. Severův Krvečistitel (Severa's Blood Purifier) koná takovou práci rychle a svědomitě. Cena \$1.25.

Nestravnost činí člověka slabým, přivádí zácpu a nezáživnost. Severův Životní balsám (Severa's Balsam of Life) pomáhá odstraniti tyto choroby. Posiluje celou soustavu a upravuje její činnost. Cena 85c.

Chuť k jídlu dodává chuť k práci a tím přináší i spokojenost. Proto napravte svoji chuť k jídlu užívajíce Severův Zalučecní hořkou (Severa's Stomach Bitters). Oh- časná dávka i zdravému prospěje. Cena 75c a \$1.50.

Liniment doporučuje se na úlevu chorob rev- matických, neuralgických a všude, kde možně zvenku se osvědčuje Severův Gothard- ský olej (Severa's Gotland Oil) jest včetejným ma- záním šili linimentem v těchto případech. Cena 30c a 60c.

Ženy i dívky bývají často potrábeny cho- robám a nepravdělností, jež je činí neschopnými práce. Severův Regulator (Severa's Regulator) se dobře osvědčuje v léčení choroby ženám vlastních jako pravý přítel žen. Cena \$1.25 za láhev.

Bolení v zádech mívá svoji příčinu v cho- robě ledvin. Proto jest radno bráti hned Severův Silně Ledvin a játra (Severa's Kidney and Liver Remedy), aby nepo- řádky ledvin dlouho netrvaly a náprava se dosta- ví. Cena 75c a \$1.25.

Vleklá zácpa přivádí často za sebou závrať, žloutenku i šlincotost i jiné jatěrní nesouze, které však rychle napravuje pravidelná dávka Severových Pilulek pro játra (Severa's Liver Pills). Konají svoji práci rychle a do- bře. Cena 25c.

Masť na rány, která rychle hojí a léčí ne- jen rány, nřžbrá i vředy, spáleniny, opáčeniny, odřeniny, řezy u dětí i dospě- lých, jest vitanou v každém domě. Zkuste Seve- rovu Masť na rány a bolesti (Severa's Healing Ointment). Cena 25c.

Svědivé vyrážky známé pod jmény sva- bu, lišaje, chrástu, vy- rážek po jedování skumpě, trudu, slaného toku, vy- ehle mizí, jesti aplikována Severova Masť na kožní choroby (Severa's Skin Ointment). Přináší rych- lou a vitanou úlevu. Cena 50c.

Severovy Rodinné leky jsou na prodej všude v lékárnách. Kde jich nemají, mohou je pro vás rychle objednat. Žadejte však výslovně jen Severovy leky. Jinych neberte! Kdyby jich pro vás lékárník objednal nechtěl, pošlete potřebný obnos spolu s objednávkou přímo na tuto adresu:

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Karel Slavík již podruhé raněn, o ostatních hoších však nevím ničeho, ani kde se přítomně všichni nalézají. Několikrát jsem někde- rym psal, avšak od žádného z nich jsem až posud odpovědi neobdržel. Němčím doufám, že už to nebude dlouho trvat a že se všichni opět v té staré naší Omaze šťastně se- jedeme. Dopis svůj nyní ukončuji s přáním vám veselých vánočních svátků a v naději, že brzy budu mezi vámi, zůstávám váš syn a bratr —

Sgt. Jos. A. Šístek.

Drůhý dopis zní:

Francie, 2. prosince 1918.

Jest mně to velice divným, že z domova nedostávám stále žádné zvěsti, ačkoli od jiných dopisy mně docházi. Domů piší každého týdně, odpovídě ale nedostávám a tak si to nemohu nijak vysvětlit, ale vlastně se to s touto postou děje. Od jednoho svého přítele z Omaha se dovídám, že obdržel z domova od jedné ze svých sester dopis, ve kterém tato mu sděluje, že mne všichni lidé v Omaze považují za mrtvého. Nuže, pokud se mne tý- že a já vím, cítím se tedy velmi dobře a kořím se blahým vědomím, že v brzkou dobu doma tčstí se s dražšími mně bytostmi. Jsem za- řazen do třídy, jež bude nejdříve zpt-odeslána, Ovšem byli již ně- kteří z různých částí Francie do- mů poslání, ačkoli odtud, pokud vám, nebyl ještě nikdo nazpět do Spoj. Států poslán. Jak brzo pří- jde na mne řada, ještě sice nevím, přes to ale že válka jest ukonče- na, jsem připraven cestu k domo- vu nastoupit hned nyní. Naději se, že jste tam u vás náležitě osla- vili uzavření priměří; francouzský lid zde příležitost tuto po tři dny za sebou hloučce oslavoval. Ti však již dosti té války zakusili a naši hoši též byli náležitě veseli. Býval bych se též na oslavě lépe podílel, scházely mně však právě v té chví- li finance. Uvažte však, že jsem již od násiee února neobdržel žád- ný výplaty. Měl jsem toto na sebe trochu mnoho — jako prostý vo- jín upsal jsem se na pět bondů svobody, což činilo \$25 měsíčně a na \$10,000 pojiťky \$25 měsíčně. Jak vidíte, že jsem umelo dobírat nemohl. V červnu jsem byl pový- šen na seržanta a krátce na to — 17. června — byl jsem poprvé ra-

ných zbytečných revolucí, jako jiné. Tedy to sdělte celé české Omaze, že je mezi námi radost ve- líká, že pojedeme z ciziny domů; zvláště zajatej, kteří byli dlouho svému domovu téměř úplně ode- čeni a na návrat ani pomyslení, až najednou takový převrat... Jest před vyhlášením svobody v Če- echách jsme bojovali v obtížném ú- seku, kde našich bratrů pár padlo — 2 dni před tak vitanou radostí, kde i já jsem myslel, že více zdra- vř z toho nevyjdū, neboť němeká dělostřelba do nás nemilosrdně pá- lila, jakož i strojní pušky a jiné vřazdné stroje pracovaly proti nám; drželi totiž výhodné místo a neradé je ztratili, avšak musili i na jiných výhodných místech ustoupiti, tak že boj byl krutý, zvláště děla a aeroplány se vynas- snažily, abyehom měli co největší ztráty, ale nebylo to tak mnoho na celý náš pluk 21ty. Za to nám nastala za dva dni radost, že čeští poslanci jsou ve Švýcařích a že vy- jednávají s dosavadní Českon Ná- rodní Radou v Paříži o českoslo- venský stát. Jedeme asi do Cog- nacu, kde vás bratr odpovídá, jenž měl v den vyhlášení svobody v Če- echách hrob vyhácený českými bar- vami, jakož i věnce a květiny na hrobě. Zdržíme se tam pár dní, nacež se opět rozloučíme s Francií, která nás dohře poznala a i my jsme jim vděčni, že nás přijmou pod svůj krov. Tedy se rozloučím i s bratrem vašim, který se do- brovolně přihlásil, ale nedočkal se oně radostné chvíle, za kterou se svůj život položil, neboť padl dří- ve, nežli se nadál. Díky mu na ve- ky a čest budž jeho památce, neboť to byl pravý syn slavné Če-chie. Nuže, se mnou jak to bude, nevím, vrátím-li se zpět do U. S. A. a jestli, tak asi musím ohledne- ných věcí. Tedy nevím, kam by- ste mně teď psali; nejlépe napi- šte, já vám budu psáti, až z Čech a pak se s vámi poradím o návra- tu do Ameriky, neb zůstanu-li v Čechách. Tedy vám za všechno dě- kuji, že jste mně co nejlépe do- France vypravili a i Nuderovi píši, tedy je pozdravuje i tetu- uje; řekněte jí, že jsem bez úra- ňy. Tedy: Díky a Na zdar. Oma- ho, a možná na brzkou shledanou!

Vr. Skrypa,